

Opis przedmiotu zamówienia

Przedmiot zamówienia

1. wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej mającej na celu uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004, według poniższego zestawienia:

<i>Nr części</i>	<i>Nazwa przedmiotu ochrony</i>	<i>Terminy realizacji</i>
Część 1	6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	do 1 września 2016
Część 2	6230 - bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie)	do 1 września 2016

Podstawa sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczych:

2. Dokumentację inwentaryzacji przyrodniczych mających na celu uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000, należy sporządzić na podstawie:
- wyników badań terenowych przeprowadzonych przez Wykonawcę w ramach realizacji zamówienia;
 - dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska;
 - podręczników metodycznych siedlisk i gatunków opracowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), dostępnych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.gios.gov.pl), oraz wskaźników oceny stanu ochrony i wyników badań monitoringowych, dostępnych na stronie internetowej GIOŚ;
3. Kompletna dokumentacja PZO dla obszaru Natura 2000 (wraz z danymi przestrzennymi), o której mowa w pkt. 2 lit. b zostaną przekazane Wykonawcy po podpisaniu umowy.
4. Zakres prac koniecznych do opracowania inwentaryzacji należy wykonać zgodnie z:
- art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.);
 - rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Środowiska”;
 - zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 3600);
 - innymi aktualnymi na dzień odbioru zamówienia aktami prawnymi dotyczącymi przedmiotu zamówienia

5. W przypadku zmiany ww. aktów prawnych w trakcie realizacji umowy Wykonawca uwzględni te zmiany w wersji ostatecznej dokumentu.

Produkt końcowy przedmiotu Zamówienia

6. Produkt końcowy przedmiotu zamówienia składa się z:
- a) Szablonów dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych, opracowanych zgodnie z **załącznikiem 1A**;
 - b) cyfrowych warstw informacyjnych zawierających informacje o występowaniu przedmiotów ochrony, ocenie stanu ich ochrony, zagrożeniach, i działaniach ochronnych, opracowanych zgodnie z wytycznymi zawartymi w pkt. 8 ppkt. 8.7 lit. b.
 - c) projektu zaktualizowanego SDF-u obszaru wraz z uzasadnieniem.
7. Końcowa wersja dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych musi być oznakowana logotypami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz zawierać informację o dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

Zakres prac koniecznych

8. Zakres prac koniecznych:

8.1. Badania terenowe.

- 1) W zakres badań terenowych wchodzi następujące prace:

Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska pod kątem występowania siedlisk przyrodniczych oznaczonych kodami 6510 i 6230 w celu pełnego poznania występowania tych siedlisk w obszarze.

- 2) Zamawiający przekazuje Wykonawcy opis granic obszaru Natura 2000 w postaci wektorowej warstwy informacyjnej (tzw. „shp”), w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821).
- 3) Wykonawca wykona prace terenowe za pośrednictwem ekspertów przyrodników, uczestniczących w wykonaniu zamówienia.
- 4) Wykonawca przedstawi informacje o występowaniu i zasięgu przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 w postaci cyfrowych warstw informacyjnych, zgodnie z pkt. 8 ppkt. 8.7 lit. b.

8.2. Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony.

- a) Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony jest dokonywana przez ekspertów uczestniczących w wykonaniu zamówienia.
- b) Ocenę wykonuje się na podstawie wyników badań terenowych.
- c) Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony opiera się na parametrach i skali określonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17.02.2010 r., w której „FV” oznacza stan właściwy, „U1 – niezadowolający”, „U2 – zły”.
- d) Podstawą oceny parametru „struktury i funkcji” siedliska przyrodniczego oraz „populacji i siedliska” gatunku innego niż ptaki są odrębne zestawy wskaźników

opracowane dla poszczególnych gatunków i typów siedlisk, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu. Zestawy wskaźników dla części siedlisk i gatunków wraz z zasadami ich interpretacji oraz wyniki badań monitoringowych prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska są dostępne na stronie internetowej GIOŚ w zakładce monitoring przyrody (www.gios.gov.pl/siedliska)

- e) Parametr „szanse zachowania siedliska / gatunku w przyszłości” należy ocenić biorąc w szczególności pod uwagę istniejące trendy i zjawiska (np. trendy zmian zagospodarowania przestrzennego), a także istniejące plany i programy oraz wyniki raportów o stanie zachowania typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt na poziomie kraju, przekazane Komisji Europejskiej, dostępne na stronie internetowej GIOŚ (<http://www.gios.gov.pl>).
- f) Wykonawca przedstawi informacje o stanie ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 w postaci cyfrowych warstw informacyjnych, zgodnie z pkt. 8 ppkt. 8.7 lit. b.
- g) Zamawiający wymaga opracowania kart obserwacji siedlisk przyrodniczych wypełnionych zgodnie ze wzorem przedstawionym w publikacjach dostępnych na stronie internetowej GIOŚ, takich jak: „Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część pierwsza. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa 2010”, „Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część trzecia. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa 2012”. Zamawiający wymaga dostarczenia opracowanych kart obserwacji siedlisk jedynie w wersji elektronicznej (w formie plików „Word”).
- h) Zamawiający wymaga sporządzenia na obszarze objętym przedmiotem zamówienia dokumentacji fotograficznej, na którą składają się:
 - nie mniej niż trzy fotografie wykonane dla każdego platu siedliska przyrodniczego zinventaryzowanego w terenie w trakcie prac;

8.3. Identyfikacja i analiza zagrożeń

- a) Wykonawca ustali listę zagrożeń i następnie określi ich charakter oraz wpływ na przedmioty ochrony, dokonując powiązania relacji przyczynowo-skutkowych ze wskaźnikami decydującymi o stanie ochrony gatunku.
- b) Wykonawca przedstawi charakterystykę zagrożeń składającą się z nazwy i kodu zagrożeń (zgodnie z załącznikiem nr 5 do *Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1* dostępnej pod adresem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>) oraz ich opisu.

8.4. Przedstawienie propozycji celów działań ochronnych

Przedstawiając propozycje celów działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Wykonawca powinien kierować się:

- koniecznością likwidacji lub ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń,
- koniecznością utrzymania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony lub jego osiągnięcie, jeżeli ten stan został oceniony jako niewłaściwy lub zły, dążąc do uzyskania „stanu optymalnego”,
- możliwością ich osiągnięcia w okresie 10 lat,
- istniejącymi i potencjalnymi uwarunkowaniami (w tym społecznymi i gospodarczymi) oraz ograniczeniami (w tym: technicznymi, finansowymi,

organizacyjnymi, wynikającymi z braku wiedzy)

- możliwością ich monitorowania i weryfikacji.

8.5. Przedstawienie propozycji działań ochronnych

- a) Wykonawca przedstawi propozycje odpowiednich działań ochronnych w odniesieniu do przyjętych celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony, które mogą dotyczyć między innymi:
- wykonania określonych jednorazowych bądź powtarzalnych zadań ochrony czynnej jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowalający lub zły,
 - wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach przyrodniczych, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowalający lub zły,
 - utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach przyrodniczych, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy,
- b) Działania ochronne powinny obejmować również działania w zakresie monitoringu osiągnięcia celów działań ochronnych, w tym w szczególności monitoring odpowiednich parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony. Wykonawca planując działania monitoringowe będzie stosował metodykę opracowaną przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ).
- c) Planując działania ochronne należy określić:
- rodzaj działań ochronnych;
 - zakres prac przewidzianych do realizacji i w razie potrzeby warunki co do sposobu ich wykonania;
 - obszar lub miejsce ich realizacji;
 - termin lub okres oraz częstotliwość ich realizacji;
 - koszty ich realizacji;
 - podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie i monitorowanie.

8.6. Ustalenie i opracowanie niezbędnych wskazań do studiów i planów

- a) Wykonawca przeanalizuje istniejące studia i plany dotyczące obszaru Natura 2000 pod kątem ewentualnego znaczącego negatywnego oddziaływania skutków ich realizacji na stan ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.
- b) W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań Wykonawca określi:
- wskazania do zmiany tych elementów studiów lub planów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu wymienionego w art. 33 ustawy o ochronie przyrody;
 - wskazania do zmiany tych elementów studiów i planów, które powinny być uwzględnione przy zmianach studiów i planów ze względu na zapewnienie właściwych uwarunkowań ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

- c) Wykonawca wyczerpująco uzasadni merytorycznie, że wskazania są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

8.7. Opracowanie dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych

- a) Wykonawca opracuje dokumentację inwentaryzacji przyrodniczych zgodnie z szablonem dokumentacji, który stanowi **załącznik 1 A** do Szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia.
- b) Wszelkie dane, dla których Zamawiający wymaga przedstawienia w formie cyfrowych warstw informacyjnych muszą spełniać następujące wymagania:
- opracowanie danych przestrzennych zgodnie z wytycznymi zawartymi w opracowaniu: ŁOCHYŃSKI M., GUZIK M. 2009. Standard danych GIS w ochronie przyrody. Poznań – Zakopane – Kraków;
 - opracowanie danych przestrzennych zgodnie z wytycznymi zawartymi w opracowaniu: Adaptacja Standardu Danych GIS w ochronie przyrody na potrzeby gromadzenia danych przestrzennych dla projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” w roku 2011. Wersja 2011_3. GDOŚ. Warszawa 2011;
 - opracowanie danych przestrzennych zgodnie z wytycznymi zawartymi w opracowaniu: Platforma informacyjno-komunikacyjna plany zadań ochronnych Natura 2000, jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Wersja 2013.2.
- c) W terminie **do 10 sierpnia 2016r.** Wykonawca przedłoży Zamawiającemu do zatwierdzenia elektroniczną wersję szablonów dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych wraz z wypełnionymi kartami obserwacji siedlisk przyrodniczych, a także bazę danych przestrzennych. Zamawiający w ciągu 5 dni roboczych od dostarczenia dokumentacji oświadczy, czy dokumenty te przyjmuje, czy też żąda dokonania określonych uzupełnień i poprawek. Uzupełnienia i poprawki Wykonawca zobowiązany jest dokonać niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia ich otrzymania.
- d) W terminie **do 1 września 2016r.** Wykonawca przedłoży Zamawiającemu zatwierdzoną przez Zamawiającego wersję dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych.
- e) Zamawiający wymaga dostarczenia zatwierdzonej przez Zamawiającego dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych w wersji elektronicznej, zapisanej na nośniku cyfrowym – płycie CD lub DVD, z następującymi zastrzeżeniami:
- dokumenty tekstowe i tabele należy zapisać w formacie „pdf” oraz „Word” i „Excel”;
 - cyfrowe warstwy wektorowe należy zapisać w formacie zgodnym z wytycznymi „Standard danych GIS w ochronie przyrody”;
 - fotografie należy zapisać w formacie „jpg”, z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi;
 - opisane płyty CD/DVD (nazwa przedmiotu zamówienia wraz z datą przekazania Zamawiającemu) należy dostarczyć w 3 sztukach.
- f) Zamawiający wymaga dostarczenia zatwierdzonej przez Zamawiającego wersji szablonu dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych w formie wydruku, oprawionego w sposób uniemożliwiający wydestawianie się kartek.
- g) końcowa wersja dokumentacji inwentaryzacji przyrodniczych musi być oznakowana logotypami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w

Białymstoku i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz zawierać informację o dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

8.8. Zestawienie potrzeb weryfikacji SDF obszaru

- a) W przypadku gdy w toku sporządzania inwentaryzacji zaistnieją uzasadnione przesłanki wprowadzenia koniecznych zmian do SDF obszaru, w tym zwłaszcza w zakresie:
- weryfikacji przedmiotów ochrony
 - aktualizacji oceny znaczenia przedmiotów ochrony,
- Wykonawca opracuje projekt aktualizacji SDF wraz z jej uzasadnieniem merytorycznym posługując się aktualnym formularzem SDF oraz aktualną instrukcją wypełniania SDF. W przypadku ewentualnej zmiany szablonu Standardowego Formularza Danych, Wykonawca jest zobowiązany do modyfikacji SDF po otrzymaniu od Zamawiającego nowej instrukcji wypełniania SDF.
- b) Wykonawca przedłoży Zamawiającemu do zatwierdzenia elektroniczną wersję projektu aktualizacji SDF obszaru Natura 2000 w terminie **do 10 sierpnia 2016 r.** Wykonawca po uzyskaniu uwag Zamawiającego do przedstawionych dokumentów uwzględni je i przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego.
- c) W terminie **do 1 września 2016 r.** Wykonawca przedłoży Zamawiającemu zatwierdzoną przez Zamawiającego wersję projektu aktualizacji SDF obszaru Natura 2000.
- d) Zamawiający wymaga dostarczenia zatwierdzonego przez Zamawiającego projektu aktualizacji SDF obszaru Natura 2000 jedynie w wersji elektronicznej (w formie plików „Word”).

Osoby odpowiedzialne za realizację przedmiotu zamówienia po stronie Wykonawcy

9. Koordynator prac

Koordynator prac będzie odpowiedzialny m.in. za:

- 1) planowanie i koordynację prac koniecznych do wykonania inwentaryzacji;
- 2) koordynację i określanie zakresu pracy ekspertów przyrodników;
- 3) przekazywanie wyników prac Zamawiającemu;

Koordynator prac może być jednocześnie ekspertem przyrodniczym lub ekspertem ds. GIS.

10. Eksperci przyrodniczy

Eksperci przyrodniczy odpowiedzialni będą za:

- 1) wykonywanie prac terenowych oraz kameralnych, mających na celu inwentaryzację przedmiotów ochrony oraz ocenę ich stanu ochrony;
- 2) ocenę stanu ochrony z zastosowaniem wskaźników, o których mowa w pkt. 8 ppkt. 8.2;
- 3) identyfikację i analizę zagrożeń;

- 4) przedstawienie propozycji działań w zakresie monitoringu;
- 5) przedstawienie propozycji celów działań ochronnych oraz działań ochronnych;
- 6) współpracę z ekspertem ds. GIS.

Ekspert przyrodniczy może być jednocześnie ekspertem ds. GIS i może pełnić funkcję Koordynatora prac.

11. Ekspert ds. GIS

Ekspert ds. GIS odpowiedzialny będzie m.in. za:

- 1) opracowanie cyfrowych warstw informacyjnych zawierających m.in.: informacje o rozmieszczeniu przedmiotów ochrony w obszarze, stanie ich ochrony, zagrożeniach, rodzajach zaplanowanych działań ochronnych i ich lokalizacji,
- 2) współpraca z ekspertami przyrodnikami.

Ekspert ds. GIS może być jednocześnie ekspertem przyrodniczym i może pełnić funkcję Koordynatora prac.

